

Dieses Werk wurde Ihnen durch die Universitätsbibliothek Rostock zum Download bereitgestellt.

Für Fragen und Hinweise wenden Sie sich bitte an: digibib.ub@uni-rostock.de

Samuel Bohl Matthaeus Marci

Disputatio Quinta Pro Ministerio Sensus In Scriptura Sacra Ex Accentibus

Rostochi[i]: Kilius, 1637

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn73970219X>

Druck Freier Zugang

Vest.: J. Michaelis, Drph. I,
H. Jungius, Drph. II,
P. Hermanni des, Drph. III,
J. Kromensis, Drph. IV,
A. Marci, Drph. V,
P. Wregius, Drph. VI

S. Bohl.
R. u. theol. 1636.
1637.

Contenta:

- (1) S. Bohl: Prooemium
- (2) J. Schaeffer: Diss. I.
- (3) K. Wregeius: Diss. II.
- (4) P. Hermanniades: Diss. III
Pro ministerio 1637
- (5) D. Kinnamius: Diss. IV
Pro ministerio 1636
- (6) A. Marci: Diss. V
Pro ministerio 1637
- (7) P. Wregeius: Diss. VI
Pro ministerio 1637

DISPUTATIO QVINTA
PROMINI-
STERIO SENSUS IN
SCRIPTURA SACRA.

EX
ACCENTIBUS

Quam

D. O. M. A.

PRÆSIDE

M. SAMUELE BOHL,

Gryphenberg. Pomer.

In Academia Rostochiensi examinandam
publicè proponit

MATTHÆUS MARCI

Colbergens. Pomeran.

Habebit in Auditorio majori ad diem 18. Martij
horæ antemeridianæ.

ROSTOCHJ,

LITERIS NICOLAI KILII, Acad. Typogr.

ANNO M. DC. XXXVII.

1637

VIRIS

Amplissimis, Consultissimis, rerum multi-
plici usu Clariſsimis, omniq; virtutum genere
Eminentissimis,

Dn. JACOBO Steinmann/

Regiæ Praefecturæ Steinburg Directo-
ri gravissimo, laudatissimo.

Dn. HEINRICO Steinmann/

Capitaneo dignissimo, & Praefectu-
ræ Heiligenstadt Administratori
fidelissimo.

Dominis, Fautoribus, Evergetis, &
Promotoribus plurimum hono-
randis.

In perennem debitæ observantia &
gratitudinis testificationem
suiq; commendationem.

Disputationem hanc submisse inscribis
offers & consecras

MATTHÆUS MARCI,
Colberg. Pomeranus.

I.

N primâ viâ scrutinij Scriptura Sacrae ex Accentibus duas jam habui disputationes, in quibus certas Regulas proposui, quas pro infallilibus habui, & adhuc habeo. Dico enim in tali positu semper talent constructionem taliter in Scriptura Sacra accentuari. Videntur tamen nihilominus multa occurrere, quæ predictis regulis aduersentur, volui ergo ego in hac praesenti disputatione omnia illa dubia & proponere & solvere, & rationem diversitatis demonstrare. Et dum in predicto scrutinio versor, indies magis magisq; confirmor, adeo ut & in hac viâ in futurâ disputatione sim datus rationem etiam mihi in orum ministorum, & quomodo & illi veræ constructioni inseruant, imo in eam excipiente non veterar exorditi modum positus vocum in predicta conditione.

2. Impræsentiarum autem ego monstrabo loca Scriptura Sacrae, quæ nobis supra videbantur contrariata, non debuisse habere ante Athnach zakephaton, sed perire ad viâ cā scrutini in qua Athnach sine zakephkaton & alijs Regibus stare debet. Quam viam nudam dicam, eò quod in ea nulli ambivalent Reges quamvis calcetur à Ducibus. Eo ipso ergo, dum doceo, quomodo exempla contraria de necessitate debuerint contrariari, propono simul veram rationem viâ nudâ, cujus peregrinantes mihi examinandi sunt T A N T U M in hac disputatione.

3. Nolo ergo mihi hic opponi Rhebia unum vel duplex ante Athnach, unum cum duplice zakephkaton ante Athnach, non duplex cum duplice zakephkaton, sive misceatur, sive seorsim ponatur, non duplex zakephkaton ante Athnach, multo minus triplicis, idq; mixtum cum Rhebia &c: Ex quo consecutarium est, multo minus obstat nobis Sægolta cum suo zarka. Nam hæc omnia non

A 2

ut ex-

ut exceptiones, sed ut specialem viam constituentia accipimus.
Hinc secundam viam scrutinij constituet nobis Rhebia unum ante
Atnach, tertiam Rhebia unum & unum zakephkaton ante Athnach,
& sic consequenter; nam Regum erit nobis delectus, duces sequuntur,
ministri trahantur.

4. Verum ut ad præsens institutum redeam, hic monstrabo,
quomodo Exempla quæ superioribus Regulis videntur contrariari,
debuerint de necessitate calcare viam nudam, & ita non potuerit
nec debuerit ibidem ante Athnach esse zakephkaton, ut dum hæc
tracio, simul via nuda quasi ab aliud quid agente proponatur.

5. Dico, Faciunt viam Regiam tamen zakephkaton soli nudam
& rusticam, 1. Diversitas termini 2. Negatio comitatus tiphcha 3.
lubricositas viæ, quam fugit zakephkaton.

6. Liceat secundum primo loco sumere & explicare. Cum
dico, quod negatio comitatus Tiphcha causa sit, quod zakephkato-
nante Athnach stare nequeat, notandum est hoc principium:
Quod nunquam possit venire zakephkaton ante Athnach ita
ne non simul inter Athnach & zakephkaton veniat tiphcha,
e.g. quando Zach. 14. Regnum Messia & prædictio Evangelij to-
tum orbem occupans prædictitur, ita legitur inter alia vers. 10.
ישוב כל הארץ בערבה מגבע לרמן נגב וירושלים
Proponitur nobis talis versus qui pertinet ad regulam nostram
dictam circumstantiarum, unde cum in **רמאל** sit Zakeph-
katon, in **ירושלמי** vero Athnach necessario debuit esse in
הַמִּדְבָּר, cuius tiphcha in tali positu authoritas & regimen se-
eriam ad conditionem servilem demittit, stat enim inter Regem &
Imperatorem Dux ministris orbus, quid superbiret? Alia exempla
prætereo, & illorum loco dico: *Nullum dari locum in toto scri-
pturâ Sacra dictâ prosa, in quo sit zakephkaton ante Athnach*
& non simul tiphcha; quo ipso facile omnia loca allego.

7. Jam progredior & dico, quod certæ dentur conditiones
vocum quæ non admittunt tiphcha, unde consecutum est, si non
admittunt tiphcha, nec decenti loco stare potest zakephkaton; ad-
do & hoc, quod sepe Vox inter Athnach & zakephkaton in totum
deficiat,

deficiat, unde eò citius zakephkaton locum suum negat, utriusq; exempl. Zach. 2. v. 10. רַנִּי וְשָׁמְחוּ בְּתֵ יְהוָה Hic vi regulæ mæ vox debebat habere zakephkaton. At cum בְּתֵ שָׁמְחוּ syllaba respuat tipheha ideoq; שָׁמְחוּ necessariò debuit insigniri Tipheha & viā repræsentare nudam S c Jobi 1 v. 8. וַיַּעֲשֶׂנְאָתָּה הַשְׁתִּין אֶת זְהֹרָה וְרַאמְרָה. Hic vox habere debebat, vigore regulæ de Vav conversivo repetito, zakephkaton, at cum nulla vox intercedat quæ possit ferre tipheha, ideo vox, quæ nata erat ad ferendum regem, fert ducem.

8. Non agam jam de illa ratione, quando prima vox simul habet Athnach, ut Esdr. 2. v. 35. הַמְשֻׁרְיוּם v. 40. הַכְּחַנּוּם v. 42. חַנְתָּה וְנִים 1. Chr. 4. v. 34. וְגַוְאֵל 2. Sam. 2. v. 2. Ezech. 10. v. 15. אַזְפְּנָן Nehem. 7. v. 39. &c: quamvis ad nudam viam pertinere videatur, convenientiorem enim ei tractationi asservavi locum in demonstratione, quinam versus biblici deberant habere Athnach, qui non. Sed in puncto defectus voeum duo propono genera, alterum quando tanrum duæ voices occurunt, & præcedentibus regulis accentuatio earum subiacere videtur, alterum quando plures congeruntur, ita ut vox nata ad zakephkaton, ob immediate subsequens Athnach, ex defectu vocis aptæ ad portandum tipheha, consequenter tiphechanda sit.

9. Duæ voices subjacent nostris Regulis (1.) quatenus faciunt nomen Genitivatum e. g. Num. 2. v. 7. מִתְחָצְבָּלָן Esai. 23 v. 1. מִשְׁאָ צָר Esa. 21. v. 11. דָמָה quo analogicè etiam refertur מִשְׁאָ מְרָבֵר יִם Esa. 21. v. 1. 1. Chron. 1. v. 8. בְּנֵי חָמָס sic eodem cap. v. 1. בְּנֵי עָשָׂו. 1. v. 36. בְּנֵי אֱלִיפָז &c. cap. 2. v. 7. בְּנֵי נָהָר וּבְנֵי כָּרְמֵי. 1. v. 1. מִשְׁאָנָנוּה &c.

10. Quatenus sunt in regulâ de exordio elegii, vel dicti e. g. Jerem. 18. v. 12. יוֹאמְרוּ גָּוָשׁ quod exemplum non pertinere ad regulam de isto sequente Accusativo testatur versio Lutheri. Aber sie sprechen / da wird niches aus. Huc analogicè etiam refertur Ruth. 3. v. 9. מִידָּתָה יוֹאמְרָ מִידָּתָה.

11. 3. Quatenus sunt in regula de Vav conversivo sequente conversivo e. g. 2. Sam. 2. v. 1. וְיָמֵם וְיָלֵךְ Genes. 14. v. 19. וְיָמְרָהוּ וְרָכְבָו Gen. 49. v. 23. וְתִבְרְכָהוּ וְיָאמְלָה.

12. In summâ, quævis etiam alia sit regula; Quando duæ tan-

tum voces ad Athnach numerantur, nunquam potest ante Athnach stare zakephkaton, sed ejus loco solet sumi tiphcha, cuius rei exempla, ne chartam perdam, lectori ex lectione Scripturæ committo.

13. Alterum genus in puncto defectus vocum est, cum quidem plures dantur voces, verum ex ita sunt affecta, ut ad zakephkaton constituendum concurrant, adeo ut nihilominus inter Zakephkaton & Athnach locus tiphcha ex defectu vocis non relinquatur. Facilius hæc est regula, & ex præcedentibus principijs fluit, si enim non datur subjectum non dabitur etiam accidens, si non datur vox, non dabitur tiphcha vocis, & consequenter Zakephkaton in tiphcha migrabit e.g. Gen. 40. v. 6. **וַיְבָא אֶלְيָהוּ מִזְבֵּחַ בְּבָקָר**. Hic vi regulæ de tempore ab actionibus temporis ieu zakephkaton distinguendo, vox **וְוֹסֵף** habere debebat Zakephkaton, & cum in **בְּבָקָר** immediate sequatur Athnach, & ex defectu vocis cujusdam intermedia locus præcludatur **תְּשִׁיחָה**, necessariò **וְיַעֲשֵׂה** habet tiphcha confer Num. 2. v. 9. **דְּבָרָה** Esa. 5. 16. Sic in eadem oratione quæ est secunda Esaiana v. 17. Genes. 23. 40. **וְיַרְחֵה** Esa. 14. 18. **כְּלַמְלָכִי** Jerem. 21. 18. Hos. 2. v. 6. **לְכָסִים** &c. Quæ omnia confusè propono, non assignatis iis certis regulis suprà propositis, cum indifferenter ubivis verum sit & maneat, quod in his exemplis inclusi, & pro his loquatur communis sensus.

14. Quare progredior, & quod magis necessarium est, & expeti debet, monstrabo quomodo etiam in altero in eis, quod dicitur incisum Athnach, etiamsi subjectum sit, quod ferre posse tiphcha videatur, tamen tiphcha respiratur, & consequenter nec zakephkaton vi regularum superiorum ante Athnach locum fortini possit.

15. Fit illud in Monosyllabis nudis. Monosyllabum enim inter vocem Athnachatam & zakephkaton andam non accipit tiphcha, & consequenter vox præcedens zakephkaton andam est tiphchanda. Exempla congetenda sunt, & prius quid m ex regulâ

regulae propositionis repetitæ, cuius quæm variaæ sint species non
 oscitans Lector facile deprehenderet. Agam autem ut eas, cum por-
 situm in hac via monstravero, simul omnes bono & distincto or-
 dine exhibeam. Primo loco assumo. Num. 24. 9. כְּרֻעַ שָׁכֵב
 קָרְיוֹ וְכָלְבוֹא מִירִיכָן Quæ verba Bileami concordant cum
 Verbis Jacobi Genes. 49. v. 9. Queritur, cur cum tempus in duo-
 bus incisis reperatur, non etiam vox אֶלְבָּבָרָא habeat zakephka-
 ton? Rosp. Quia sequitur Monosyllabum impatiens ferre
 tiphcha Deut. 10. v. 21. שְׁמָעֵי Esai. 22. v. 9.
 וְאַתָּה בְּקַיּוּ Genes. 4. 9. קַח Genes. 43. 20. cap. 42. 10.
 וַיֹּאמֶר כ. 27. 24. וַיֹּאמֶר פְּרֻעה c. 41. v. 41. וַיֹּאמֶר אלֹהִים Exod. 6. 29. וַיֹּאמֶר רְאֵה Num. 20. 20. וַיֹּאמֶר וְאַתָּה Ruch. 4. v. 8. וַיֹּאמֶר חֲנֹואָל Judic. 18. 6. וַיֹּאמֶר לְהָסֵךְ I. Sam. 1. v. 17. וַיֹּאמֶר I. Sam. 10. v. 14. וַיֹּאמֶר 2. Sam. 1. v. 8. וַיֹּאמֶר 2. Sam. 3. 12. וַיֹּשְׁלַח Esai. 38. 22. וַיֹּאמֶר הַזְקִינָה Qui versus præ-
 bet exemplum constantie & fidei Hiskiae. Nam cum Esaias in
 signum certissimæ reconvenientiæ juberet ulceri Hiskiae im-
 ponni massam ficus, dicit: Quid signum? Nam majus erit signum
 si intravero domum Domini. Ah quam magnum signum reconva-
 lentiæ meæ est, si intravero DEI mei ædes, majus enim hoc est,
 quam si multas massas ficuum ulceribus meis imponerem. Esai. 45.
 v. 10. Jerem. 16. v. 14. לְכָن הַנָּה Ezech. 12. v. 11. אמר
 1. Reg. 1. v. 5. וַיֹּאמֶר הָעָם Josu. 24. 21. וַיֹּאמֶר אֶתְנָה Dan. 1. v. 11. וַיֹּאמֶר רְנַיָּה
 דַּיְעַש Nehem. 2. v. 11. וַזְבֹּחַ Chron. 15. v. 1. וַיֹּאמֶר רְנַיָּה
 Num. 24. v. 12. שְׂדֵךְ Lev. 21. v. 38. וַיֹּאמֶר Lev. 25. v. 34. שְׁדֵךְ
 Exod. 9. v. 32. זְהַחֲתָה Esai. 19. v. 14. וְחַרְחָתָה Nehem. 6. v. 62.
 לְאִיבְּקָר I. Sam. 25. v. 22. כִּה דְעַשְׂתָּה Levit. 27. v. 33. בְּנֵרְלִיה
 Lev. 19. v. 13. לֹא יַצְعַק Esai. 42. v. 2. לֹא יַעֲשֵׂק Jerem. 9. v. 19.
 עַד־אֲנָה Habac. 1. v. 2. אַרְךְ שְׁרוֹדוֹן .. כִּי קָוָל Lament. 1. v. 6. וַיַּעֲנָה Deut. 14. v. 10. לֹא תִּאְכְּלُ

16. Studio exempla hæc confuse proposui, quia generaliter hæc
 obtinere deprehendo, & principium non tam esse in sensu quam in
 dictione, si sensum sumas pro variatione sensus, ut infra dicetur.

Mira.

Mirabitur autem quispiam non immerito, & causam hujus rei
scrutans p: ocul omni dubio queret, an non detur monosyllabum,
quo lalio respectu habere possit tiphcha? Respondetur; Maxime
potest habere tiphcha, etiam sub nostris regulis. Sicut Jos. 24. v. 31.
כל ים זוחל At de his non est quæstio, sed num Monosyllabum
solum inter vocem Achnachatain & zakephkatot tantum habeat
tiphcha? Absolutè illud negari vix poterit. Verum hiccine ambiguitas,
regularum imperfectio? Minime, sed certitudo, cum etiam
Monosyllaba ob sensum se ipsa qua si negantia tiphcha assumere
coguntur.

17. Videmus autem id fieri, accentu in tertia syllaba vocis sim-
plicis extra articulare & dagesch characteristicum, non debilita-
tum ut in regula circumstantiarum loci. 1. Sam. 31. v. 10. **וישימוחת**
כל לו בות עתרות Esa. 57. v. 7. Sic etiam vers. 8.
1. Chronic. 10. v. 10. **וישימו** Et mirum est, etiam Mono-
syllaba haec ita esse affecta ut proxime ad bisyllaba accedant, vel ex
iis descendant, unde quietem imprimis præse ferresolent. Jerem. 9.
v. 21. **באבומים...** וומלך. 1. Reg. 1. v. 1.

18. Sic alias legimus Esa. 41. v. 14. **אל תזרע חולשת יעקב** ubi monosyllabum
insignitur τῷ tipha &
מתי ישראלי consequenter vox τῷ zakephkaton Levit. 8. v. 22. **וירكب נא למלאים**.
e. v. 5. **אללה**.

19. Ex regulâ circumstantiarum **הלא** Esa. 43. v. 19. **הנבר**
verba exemplum regulæ fappeditant.

20. Ex regulâ Nominativi sequentis incisi Esa. 49. v. 20: **ען**
בנו שכיר... וראפר.

21. Sic econtra ex regula Nominativi præcedentis incisi 2. Sam.
19. v. 10. **מת במלחתה...** ואבותלוי.

22. Imo ut promiscue ex regulis meis exempla deponam vide.
Exod. 27. v. 19. **לא הבהיר...** &c. cap. 35. v. 3. **בלכל כלו** Levit. 7. v. 16. reg. idem est, quod
שchora. 5. **בכל משבחיכם** supra Gen. 50. v. 23. **בנושלים...** ווריא. Cantic. 1. v. 2. **בנורא...** 2. Sam. 1. v. 25. **בנורא...** **ארננו...** **בנורא...** **רשותם...**
כחך... **כיבח...** **המלך חמה**
העמו.

23. Cum

23. Cum autem supra de accentu in tertiam syllaba diximus, excludere voluimus expresse π articulare, nam extra illud debent constitui tres syllabæ. Hinc econtra non valet Genes. 9. v. 20. **וְרֹחֶל נָחָשָׁה אֲרָמִתָּה** nam per π completur numerus. Sic 1. Chron. 14. v. 5. **וַיֹּצֵא** בְּכָל הָאָרֶצֶת. 2. Sam. 19. v. 12. **בְּכָל הָגּוֹם** וְהַיְמָן. 2. Sam. 8. v. 20. **בְּעַד חַלְוִין** וְתַרְ. 2 Sam. 24. v. 5. **וַיַּעֲבֹר** אֶת הַכִּדְןֵן quamvis etiam in illo exemplo lubricitas via praetendi possit. Sic, ut initium versus omnitem, & exemplum regulæ proponam, legimus 1. Reg 2. v. 35. **עַל הַצְבָּה** 1. Reg 4. v. 5. **עַל הַנְּצָרִים** ex duplice principio imperfecta exempla, sic Dan. 1. v. 11. **אַל-חַמְרַץ** itidem dupliciter imperfectum. Sic Jerem. 26. v. 16. **אַל-הַנְּבִיאִים** Exod. 19. v. 3. **אַל-הַכִּזְבָּחָה** Lev. 9. v. 7. **עַל הַמּוֹבֵחַ** Lev. 1. v. 7. **עַל הַחֲבֹרָה** Num. 9. v. 20. **עַל הַאֲבָנִים** Exod. 35. v. 20. **עַל הַשְּׁבָתָה** Exod. 31. v. 16. &c.

24. Et multa alia ex duplice principio imperfecta, quarum infirmitatem primam consideramus hic ratione π articulatis. Mirabitur autem non sine ratione aliquis, qui fiat quod π articulare possit esse in causa, cum sensu illud nulla ratione inservire videatur. R. Maximè etiam π articulare inservit sensui, ut alibi demonstrabitur. Hic antequam ad distinctionem sensus ex tiphcha orti descendam addo & hoc, quod ante dagesch characteristicum (voce alijs principijs non affecta) cum quo quandam analogiam habere videtur π articulare, simili erit Monosyllabū tiphcha respuit. Ita legimus Lev. 6. v. 30. **וְכַחְטָאת אֲשֶׁר יַבְאֶת מְרֻסָּה אֶל אֹהֶל מוֹעֵד** Is. quo veru ratione regularum nostrorum, in voce ponendum erat zakephkaton; at quid fit? π respuit tiphcha, quia sequitur dagesch characteristicum. Hanc rationem jam video, aliam adhuc in sensu subesse demonstrabunt mox exempla alia, quæ docent, ijsdem etiam existentibus syllabis, versum tamen mutari ob sensum. Jam autem progredior ad similia exempla Levit. 25. v. 34. **רְאִמְכָּר** Esa. 60. v. 11. **וְשָׂרָה** 2. Sam. 16. v. 5. **וְבָא** **דָּן** **וְסָגַר** **וְרִפְחָת** cum tamen Esa. 66. v. 6. dagesch compensativum illud minime impedit posse videatur ex **קוֹל מִחְכָּל**.

25. Videmus tamen sepe etiam extra hæc Monosyllaba & tiphchari & non tiphchari. Resp. Certissima subsit causa necesse est. Ecclisi adhuc majores difficultates in progressu videro, quam

et sunt, quæ jam ob oculos versantur, exhibebo tale scrutinium
absolutum, quod non exceptionibus sive ratione veniat deforma-
tum, sicut hodiè sit in alijs rebus, ubi multa ut indissolubilia &
accuratâ ratione destituta & proponuntur, & acceptantur.

26. Dico ergo tiphcha aliquando ponи, aliquando extra su-
periores regulas non ponи, & illud quidem ob constituendum di-
scrimen aliquod inflexionis & significationis. Sic legitimus Esa. 43. 14.

קְרוּשׁ עַבְדִּים יְהוָה צֹאָת קְרוּשׁ יִשְׂרָאֵל
vi regularum supra traditarum debebat habere tiphcha, & conse-
quenter regula Zakephkaton; at ob monosyllabum id fieri non
posse dices, nisi sequeretur accentus in tertia syllaba extra articu-
lare & dagesch characteristicum. Respondeo ergo & dico
קְרָשׁ hic non habere tiphcha ad discrimen constituendum, nam
reliquos casus, inter alios modos distinguendi à Vocativo, etiam
hoc charactere distinctos esse animadvero. Ad vitium enim ty-
pographicum hīc recurrere prohibet versus repetitus Esa. 48. v. 17.
עַבְדִּים כָּלִים קְרוּשׁ יִשְׂרָאֵל munachatum & athnachatum terminum
constituunt, & exempla similia. i. Chron. 5. v. 3. בְּנֵי אֶחָד
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִכְחָצָה Num. 31. v. 42. בְּכָור וִשְׁרָאֵל
Num. 26. v. 5. בְּנֵי אֶחָד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל quamvis & hoc duplicita-
borare videatur infirmitate, Genes. 25. v. 12. בְּנֵי אֶחָד וְאֶלְעָזָר
Dico de his omnibns quod non habeant tiphcha, ad distinguendū
casus reliquos à Vocativo. Obscura videtur hac ratio, præsertim
cum in hac primā vi scrutinij forsan exempla in copiā non suppe-
tant, quamvis in subsequentibus viis satis magnā copiā se se inge-
rent. Respond. Ergo imprimis tiphcha vitari, nisi aliae subleyantes
causæ interveniant, in regula de subjecto determinando. Exemplū
autem apodiciticum proponam, quod veritatem reliquorum satis
superq; confirmabit, idq; ex Canticō cantorum, ne longius secedam.
In illo libro confero, vers. g. c. 5. & v. 4. c. 8. cum v. 5. c. 1. Pri-
ores duo versus continent hæc verba
שְׁבָעֵת אֲתָכֶם בְּנֹת alter cum his collatus ita sonat Hic vi regularum nostratum utrobiq;
שְׁחוּרָה אֲנוֹגָנָאָה רְרוּשָׁלַיִם בְּנֹת יִרְשָׁלָם
erat tiphchandum, præcedens vero hoc consequenter zakephka-
tontandum; tantum autem in capite primo id obtinere videmus,
at non in reliquis. Resp. In capite primo est Vocativus, qui ex na-
turâ rei majorem distinctionem requirit, quam, quem reliqua duo
loca exhibent, Accusativus per Appositionem quasi personæ ad-
ditus.

ditus. Hinc in primo capite: Nigra sum & formosa ô filia letusalem.
Hanc notam non observavit Sebastianus Munsterus in edit. Tigur.
1539. qui vertit *Adjuro vos filie Jerusalem*. Optimè autem Divus
Lutherus in c. 8. observasse videtur. Ich beschwere euch Tochter
Jerusalem. Vos filias Jerusalem ego adjuro. Ex hoc principio Jud.
20. v. 7. **ישראל בְּנֵי שָׂרָאֵל** non ita verti debet. Ecce o-
mnes vos ô filii Israel, date consilium. Sed ecce omnes vos estis filii
Israel. Ihr seyd alle Israeliten. Sic econtra Isa. 41. v. 14
ישׁרָאֵל לְשָׁמֶן Lutherus rectissime vertit. Ihr armes Hanse Israel. Satis
autem jejunè versio Tremellij: nam Jacobî dicit & Israelitarum si
hoc esset verum, יעקב noā debuisset habere zakephkaton, sed
tiphcha, ut taceam alia. Ita perfectæ dantur Versiones, sine cogni-
tione accentuum, scilicet! Quamvis autem non multum importet
hoc in loco, in progressu tamen scrutinij patebit, quantum alibi in
tali & simili casu valeat tale quid. Ergo hoc non ex syllabis, sed &
sensu fuit disjudicandum, cuius usi exemplum etiam in bisyllabis, si
hujus loci ea essent, addduci posset.

27. Talis species distinctionis constituendæ ex sensu videtur etiam occurtere in collatione Eccl. 11. v. 2. & Gen. 10. v. 51. In illo scriptam legitur *אִישׁ לְלִשְׁזֹן* in hoc **לְשָׁמֶן**. Quamvis primo hic recurri queat ad simplicitatem מַגְןָה, quod plane rationem disyllabæ dictioñis quasi sortiri nequeat, itidemq; prætendi
לְשָׁמֶנה fieri trisyllabū per accedens ל, cum particulae illæ non essentiales illud simpliciter præstare non queant. In **לְשָׁנָן** autem esse diversam rationem cum ante sub ל fuerit vocalis perfecta, quæ nunquam sicut in שְׁמוֹנָה/ cuius ratio adhuc habeatur. Tamen si simul sensum respiciamus deprehendimus unum ל in **לְשָׁנָה** esse qualitativum, alterum in לְשָׁמֶן esse quantitativum. Præsumitur ergo, cum Spiritus S. non tam aperte etiam distinctionis rationem suggesterit, tiphchæ omissionem illud indigitare. At confirmabuntur hæc in illis incisis, & in hac & in sequentibus scrutinij nostri viis & conditionibus. At nec sic omnino omnē dubitandi ansam præ-eisam esse multi arguent, cū extra datas rationes sæpe monosyllabū, etiam si sequantur accentus in tertia syllabā, deprehendatur habere nō modo Munach, imo etiā plane nullū accentū, sed cogi per Mac-
caph sub unum accentum tonicum sequentis vocis. Sic est. At & illud resolutum esse puto, quando Monosyllabū supra determinabā. Ex quo coniectarium est, monosyllab. לְנָה & לְעָם tanto privilegio per se non gaudere. Hinc 2. Sam. 17. v. 1. **אֲלֹא בְּשָׁלוֹם וְוָאָכַר**.

אל ברוך הוא... ויאמר לאך חזקיהו ז' ויאמר ז' Sam. 19. v. 33
אל הוקנים ז' ניאמר אל הגולחה ז' וראדרבר ז' Ezec. 1. v. 16 Deut. 22. v. 6
Num. 11. v. 39 idem c. אל אברהם ז' Gen. 18. v. 13 אל המכחנה ז' וואספה 39 Chron. 1. v. 9
אל מלכיתו ז' ווחזק 1. v. 10. v. 21. v. 9

28. S' objicias 2. Sam. 2. v. 3. איש וברוח cape sin ul Deut. 16. v. 2. splendida enim uerobiq; se ostentat miseria. Si autem magnim robur adscribamus τόν Kohel. 8. v. 7. מִתְהַלֵּל Gen. 47. v. 3. מה שיריח commūnem, juxta quam miseria illudere non licet, cum abjectissima vox hæc cogatur, alias contra principia linguae sanctæ. Nisum quieti tradere, præcedente vocali parva, unde non tiphchā, imone Munach ministro ejusdem dignum censeri videmus.

29. Agnoscendum etiam videtur in hac theoria quoddam οὐτε ποτὲ πώτερον, quod ita dico, non quasi sit, sed quia ita videtur, alias enim positus sententiārum & vocum inversionem talem requirit Genes. 13. 7. וְאֶבְרָהָם אֶל רַבְּקָה רַצְאֶבְרָהָם. Verum si posterius dix. sicut Script. ra, notanter valde fuisse textus sensus immutatus, quare hoc exemplum simul commode refero ad viæ lubricitatem, de qua infra.

30. Hic satis resoluta esse puta omnia, ut ad ea & optimaratione reduci queat Exod. 22. v. 21. וְגַם לֹא תַחֲנֵנוּ ולא תַלְחַנֵנוּ de quo forsitan in sensu discrmine denuo infra erit aliquid dicendum & Deut. 14. v. 27 לא העובדו וְהַלּוּ אֲשֶׁר בְשֻׁעַרְךָ לֹא העובדו. Si alia dubia forsitan occurserint, ea tam hic quam in lubricitate viæ altero modo impossibilitatis zakephkaton enucleata invenies.

31. Huc usq; de monosyllaborum impotentia & potentia suscipiendi tiphcha, jam accingo mead enodationem, monosyllaborum repetitorum: Deprehendimus enim aliquando in hac primâ viæ scrutinij in tali sensu quem nostris regulis subjaceat diximus, inter Athnach, & locum competentem zakephkaton duas occurrere voces monosyllabicas quas aliquando videmus non admittere tiphcha, aliquando vero idem omnino postulare. Ut ergo ad constitutionem certitudinis regularis deveniam dico. Nec voices dua Monosyllabica possunt habere tiphcha, & consequenter præcedens vox insignienda Zakephkato tiphcha accipere debet. e. g. In oratione quarta Esaiana legimus זֹאת הַעֲצָמָן חֲרוּצָה עַל כָּל הָאָרֶץ. Hæc est sententia decreta super totam

terram. Ubi vi regularum nostrarum supra traditarum
 habere dabebat zakephaton, at hic habet tiphcha, Ratio, quia
 duo Monosyllaba non habere possunt irophcha Genes. 24. v. 13.
 בְּתוֹךְ בְּנוֹתָהוּ וְעַפְרָן Genes. 23. v. 10. עַל עַזְוִי הַמִּים אֶחָנָה
 וְשֻׁעַשְׁעַת Samuel. 2. v. 17. אֲחֵ בְּנוֹתָהוּ זְנוּתָהוּ Esa. 15. v. 8. לֹא וְרוּשָׁה Genes. 25. v. 10.
 בְּכָלְתָה קְדוּשָׁה Genes. 3. v. 13. מְאַחֲנָה חַתָּה Gen. 33. v. 8. עַל חַרְפָּתָה
 מַה זֹּאת Gen. 19. v. 13. וַיֹּאמֶר Gen. 33. v. 8. וַיֹּאמֶר Gen. 48. v. 19. יְשַׂרְיָהָב Deut. 21. v. 15.
 וַיֹּאמֶר Num. 30. v. 8. לְאַכְן אֶבְיוֹן Ruth. 2. v. 6. וַיֹּאמֶר Ruth. 2. v. 6. וַיֹּאמֶר Exod. 3. v. 1. וְהַבָּאָה
 אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל Exod. 3. v. 1. וַיֹּאמֶר Exod. 3. v. 1. אֶל דָות כְּלֹתָה
 כָּר לִימָר Genes. 17. v. 10. בִּיסְר לְרָאוֹת Exod. 4. v. 14. וּרְאָה Num. 3. v. 16. וּפֹקֵד Num. 6. v. 27. עַל פִי דָרוֹת Exod. 4. v. 13. קָדְשָׁה
 עַל יְשָׁמָנוּ Esa. 13. v. 4. דָמָות עַם רַב Esa. 13. v. 4. קָדְשָׁה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

32. Ergone duo monosyllaba nunquam admittunt tiphcha?
 Maxime; pro ratione naturae sua & ministerij sensus, ita ut si forsitan
 in absentia punctorum vox videri posset ambigua, modo ac-
 centus adsinet, evadat clarissima & facilissima. Unde videoas in colla-
 tione exemplorum inferiorum cum superioribus miram similitu-
 dinem apparentem.

33. Dico ergo: **D**uorum Monosyllaborum unum admittit
 tiphcha quando regimen administrat nomen **G**enitivatum
 Exod. 29. v. 45. נְשָׁמָנָה El habitabo e. r. in medio filiorum Israel, ubi regimen dicit nomen **G**enitivatum. Huc analogice etiam refero Kohel. 3 v. 5. עַת לְהַשִּׁידָה
 & tempus colligendi lapides, q. d. eius
 collectionis picum, quamvis oppositio hic maximum munus,
 ut in subsequentibus disputationibus demonstrabo, pra se ferre
 videatur. Jerem. 1. v. 16. עַל כָּל רְעָם Exod. 26. v. 34. וּרְבָרְהִי Leb. 4. v. 4. עַל אַרְךְ חָעָרָה
 עַל רְאַשְׁחַתָּאָה וְסִמְרָה Genes. 1. v. 10. וְוֹנָחָה
 וְסִכְדָּה Exod. 18. v. 4. עַל רְאַשְׁהַפְּרִים Leb. 1. v. 4. וְזָהָלָה יְהִי
 כָּל יְמֵי חִירֵד Leb. 1. v. 6. וְלָזָא תְּצַבֵּה Num. 1. v. 9. עַל רְאַשְׁ חָעָלָה
 וְלָבָרְגָּה Num. 1. v. 14. אִישׁ כְּפֵר אֲכָלוּ Exod. 18. v. 6. וּוּלְקָטָרָה Sam. 4. v. 4. כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 גַּכְהָרְגָּרִים Sam. 4. v. 4. וְוַיְהִינָּתָה Leb. 8. v. 1. כָּל
 וְרִיצִיק Sam. 5. v. 1. הַאלְהִים אָרוּאָה Gen. 40. v. 2. וְגַלְשָׁחוּם
 וְאַתְּכָל Num. 25. v. 10. עַל שְׁנֵי סְסִין Cant. 4. v. 6. וְזִקְצָף Num. 25. v. 10. עַל רְאַשְׁ אַהֲרֹן
 טוֹרָה

וְבָקַשׁ תִּשְׁאַל כֵּל הַמְּלָכָה וְיִקְרֹב אֶל טַרְבָּת
בֵּית אֲרִישׁוֹם וְהַלְכָה ^{Ego} בְּכָל גְּבוּל יִשְׂרָאֵל...
בְּאַעֲרָרָרְדָּר וְחוֹחָה ^{Job 16:16} בְּכָל מִתְחֻרְמָה לְבָה
^{2 Sam 6:6} בְּאַעֲרָרְדָּר ^{2 Chron 5:6} מִקְּסָמָה הַאֲרָרְנָה וְחוֹחָה ^{8:8} מִלְּאָלָה. Quæ Exempla satis dilu-
cide probant quod proposui. Quæritur autem, annon etiam con-
tra hæc exempla alia loca adduci queant, in quibus similis Vocabum
positus dissimilem deprehendatur habere accentuationem? Resp.
Non potest non eadem esse & manere accentuum consecutio eo-
dem existente & manente positi, nisi lubricitas viæ primum inci-
sum turbet, vel æquivocatio in sensu sit tollenda. Sic conseruo i. Sæ.
5. v. 1, cum Exod. 30. v. 27. אַת אֲרֹן הַאֱלֹהִים וְאַתְּכָל כְּדוּ
Hic similis videtur esse positus, sicut ibi אַת ita hic constituit vocē
primam, sicut ibi substantivum facit secundum vocabulum, ita &
hic, quod ducit regimen, sicut ibi Genitivus, ita & hic. Videmus
tamen in Samuele vocem נָא tiphchari, non autem ita in secundo
libro Mosis. Respondeo autem, diversam esse in sensu rationem;
Nam אַת per se cum suo Nominis Genitivato non tanta pollet au-
toritate quanta לְי & aliæ majores, nisi extrinsecus sensus ei robur
addat. Nam quod supra de monosyllabis monui, habere eas partim
rationem quasi bisyllabarum vocum, id hic repeti posset, nisi magis
operæ pretium esset notare augmentum roboris, quod in נָא di-
eo esse additionem in sensu: Que pertinent e. g. Et Philistæ capie-
bant arcam Domini, si accurate explicare velles: Philistæ capie-
bant pertinentia arcæ Domini, id est, omnia quæ ad arcam per-
tinebant. Nam præsumitur, ipsos non solam arcam abstulisse, sed
etiam יְהֹוָה Gereth. Sic Gen. 19. v. 25. Dominus subvertiebat civi-
tates illas & omnem planitatem, id est, omnia quæ ad illam plani-
tem pertinebant, die andern Städte mit aliena rasa zu dem Gebie-
thegeborens. Hinc dicitur, non tantum, sed, quod
mirum est, etiam נָא Simile exemplum vid. v. 11.
בְּקִמְתָּה נָא Simile exemplum vid. v. 11.
34. Non autem quadrant alia exempla, nisi robur monosylla-
ba induatur, e. g. Exod. 30. Et omnia vasa ejus, non quæ ad rasa per-
tinebant,

etinebant, nam hoc erant jam dum pertinentia altaris oblationis,
quae pertinentium pertinentia in hoc loco vocare noluit Spiritus S. De iis que in tertiam vocem Monosyllabam desinunt alibi a-
gendum est, unde hic Num. 31. v. 20. עַזְוֹכֶל כִּי־עַזְוֹכֶל opponi nequit.

35. Deinde duo Monosyllaba etiam ante Athnach accipere possunt
tiphcha, & revera accipiunt cum verum actum distinguendi involvunt.
Hoc sit in Imperativis e. g. Exod. 8. v. 1. Exod. 4. v. 19.
בְּאַלְפְּרָעָה וְוַאֲמָרָה. quod repetitur c. 9. v. 1. & alias invenitur c. 10. v. 1. Exod. 4. v. 19.
וְשַׁחַרְתָּם. In talibus enim distinguendi modis veris distingui-
tur Verbum à Nomine, & Nomen includens Verbum à suo de-
terminato vel determinante. Ubi in specie Pronomina, talem di-
stinctionē reborantia solent adhiberi; unde econtra particula לְ
item כִּי &c. tiphcha respuere solent, quando non distinguunt sed
nisi constructioni inserviunt. Sic Isa. 2. v. 11. נְעַזְוֹכֶל Et alib. Ezech. 10. v. 6. אַנְשֵׁי Genes. 10. v. 11. סְיוֹרָה הַרְשִׁיעָנוֹר אַחֲרֵי Sam. 9. v. 6. אַרְשָׁאֵשׁ לְמַתָּה וְאַחֲכָם Num. 16. v. 4. שְׁמָחָם גִּנְוִתָּה
לְוַיְהִתָּה וְהַאֲשָׁר Jud. 17. v. 5. לְקַיֵּשׁ אֲבוֹרְשָׁאָל וְהַאֲבָדָנָה
דוֹרָא Ezech. 6. v. 1. כִּי אָנָּי וְהַוְה Jerem. 10. v. 1. וְוַעֲרוֹן Chron. 10. v. 10. כִּי אַנְחָתָהִי Sam. 19. v. 20. כִּי מִתְּחַדֵּל
Qui locus cum jam obiter in eum in-
cidam, videtur esse ambiguus. Posset enim ex sententia Paraphra-
stis Chaldaici, ut & Rabbi Davidis Kimchij explicari ita. Quis non
timeat te o Rex Gentium? nam tuum est solum regnum, tibi competit re-
gnare. Ego si litem vellem movere iudeis eum locum ita explicare:
Quis non reveratur te O Rex Gentium? nam tibi ipsi constas, id est, tibi
semper manes similis, nullus subjaces mutationibus. Eam explicationē
extra contextum suadere etiam videtur Vox רַאֲתָה quæ dici
potest 2. persona Mascul. Præteriti. Verum ut ut sit apodixis reso-
lutionis veræ consistit in cognitione Ducum & Ministerorum, in
eo quod tiphcha immedia præcedat Athnach, cum, ut videtur,
potuisse esse in בְּ & לְ munach. Quare & ministerorum re-
tentionem & ministerium sensus, antequam ab hac via primo disce-
dam, in subsequentibus disputationibus demonstrabo, ut & pos-
tum vocum quantum in hac prima via licet. Et cum omnia du-
bia ex Regis zakephkaton amissione ora, obchartæ angustiam re-
solvere nequeam, differam resolutionem subsequentium ad imme-
diata hanc excipientem disputationem.

36. Et

36. Et sic etiam explicavi, quomodo duplex Monosyllabum
& sit aptum, item ineptum ad ferendum tiphcha. Jam superest,
quomodo triplex Monosyllabum se se habeat in hoc casu, e. g.
quando Ezech. 2. v. 5. dicitur זְהֹלָה כִּי בֵּית מִרְחָמָה
וְכָה אָם יְשֻׁבּוּ אָמָּה כִּי בֵּית מִרְחָמָה
ורכבה אֶם יְשֻׁבּוּ אָמָּה כִּי בֵּית מִרְחָמָה tria constituunt Monosyllaba,
de quarto, quod Achnach fert, nihil dicam. Superest quomodo
nomen aliud, extra Monosyllabum constitutum, mihi dictum Ge-
nitivatum non ferat tiphcha e. g. יְהֹוָה אֱלֹהִים פְּנֵי רַבָּן וְ
& quo-
modo ferat, qualis sensus sit quando tiphchetur, & qualis sensus sit
quando non tiphchetur, & quænam subsit ratio Grammatica. Su-
perest, quomodo etiam extra constructionem & regimen tale ni-
hilominus multæ voces tiphcha respuant, quod sane ut rat onem
accentuationis jam faceam, multa simul habet in sensu abscondita,
quæ felicissime his cognitis & erui & resolvi possunt. Hæc o-
mnia pertinent ad negationem tiphcha, & consequenter privatio-
nen loci zakephkaton: & cum ea hic proponi nequeant, in sta-
tim subsequenti disputatione proponentur, ubi simul reliqui modi
supra monstrati elucidabuntur, ita ut hic tantum egisse dicar id, ut
via præparetur ad solvenda dubia in primâ viâ orta, ad monstra-
ndum modos solvendi, & in specie ad modum qui consistit in nega-
tione subjecti ferentis tipheha, & in negatioae aptitudinis subjecti.

COROLLARIA,

Queritur 1. A quonam accentuatio' Scriptura Sacra sit in-
venta? R. Ab eo qui nunquam in constructione Scriptura Sa-
cra errasse convictus est.

2. Num necessarium sit huic scrutinio præponere dispu-
tationes de antiquitate Accentuum? R. Minime. Sufficit
enim scire, nunquam non sensui unicè vero eos inservire.
Concedam enim disputanti, hodie viventem Pontificem Ro-
manum eos invenisse, Cardinalem autem quendam textui ad-
didisse, modo probare queam, signa eos esse unicè veræ constru-
ctionis, ut Magistralibus distinctionibus & disputationi-
bus ansa præscindatur.

sinebant nam hæc erant jam dum pertinencia alta
 quare pertinentium pertinentia in hoc loco vocare
 tūs S. De iis quæ in tertiam vocē Monosyllabam de-
 gendum est, unde hic Num. 31. v. 20. סְכוֹל כָּל עַז
 35. Deinde duo Monosyllaba etiam ante Athnach a
 tipheba, & revera accipiunt cum verum atque distingue
 Hoc sit in Imperativis e. g. Exod. 8. v. 2. וַיֹּאמֶר I.
 quod repetitur c. 9. v. 1. & alias invenitur c. 10. v. 1. E
 לְךָ שֵׁב מִצְרַיִם In talibus enim distinguendi modi
 guitar Verbum à Nomine, & Nomen includens Verbū
 terminato vel determinante. Ubi in specie. Pronom
 stinctionē reborantia solent adhiberi, & unde econtra
 item נ. &c. tipheba respūere solent, quando non di
 nus & constructioni inserviunt. Sic Esa. 2. v. 11. וְעַנְשֵׂה
 Et alib. Esa. 2. v. 11. אֲנָשִׁים Genes.
 שְׁאֵשׁ לְמִתְהָרֵךְ וְאַחֲכָם Num. 1. v. 4. שְׁמָחִים יְנוּתָה
 הַאֲשָׁר צָדֵק יְהוָה בְּצִדְקָתָה וְאַבְדָּנוּת
 צָדֵק יְהוָה בְּצִדְקָתָה וְוֹדֵעַ עַל־אֱלֹהִים Ezech. 6. 6. Cro
 er נְגַחְתָּאָתִי בְּוֹרֵעַ כִּימָה שָׁאוֹל
 2 Sam. 19. 6. 20. קַיִלְךָ רִיאָתָה מִירָא
 Qui locus enim jam obli-
 cidam, videretur esse ambiguus. Postet enim ex senten-
 tis Chaldaici, ut & Rabbi Davidis Kimchij explicari
 timeat te o Rex Gentium? nam tuum est solum regnum, ti-
 gnare. Ego si licet vellere moveare Judæis eum locum
 Quis non reverenter te O Rex Gentium? nam tibi ipsi con-
 semper manus similis, nullis subjaces mutationibus. Eam
 extra contextum suadere etiam videtur Vox
 potest 2. persona Mascul. Præteriti. Verum ut ut sit
 lutionis veræ consistit in cognitione Dicū & Mi-
 eo quod tipheba immedia è præcedat Athnach, cum
 potuisset esse in נ. & ל. munach. Quare & mi-
 tionem & ministerium sensus, antequam ab hac viâ
 dām, in subsequentibus disputationibus demonstrab-
 tum vocum, quantum in hac prima viâ licet. Et cur
 bia ex Regis zakephkaton amissione ortæ, obchartæ
 solvere nequeam, differam resolutionem subsequenti
 date hanc excipientem disputationem.

